ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ส่งผลต่อการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

Factors affecting the selection of Property, Plant and Equipment revaluation influencing discretionary accruals of listed companies in real estate and construction sector in Stock Exchange of Thailand.

Received: *September 8, 2018*
Revised: *January 7, 2019*
Accepted: *January 15, 2019*

ฐิตวี ล้อวงศ์รัตนากร (Thittawee Lorwongrattanakorn)*
พรปรวีณ์ ชาญสุวรรณ (Phornpravee Chansuwan)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวิธีการเลือกตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่ส่งผลต่อการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2556255 - 8 โดยเก็บข้อมูลทั้งสิ้นจำนวนตัวอย่าง 294 โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติค)Logistic Regression Analysis) และ t-test ในการทดสอบสมมติฐาน โดยผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน และอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร ส่งผลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ นอกจากนี้ผลกา รวิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่มีรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการตกแต่งกำไรที่สูงกว่ากลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การตีราคาใหม่ การตกแต่งกำไร รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

* นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
Academic Affair Executive - Audit, Audit Officer, State Audit Office of the Kingdom of Thailand.
Thittawee_k@hotmail.com, 081-5823557
** อาจารย์ประจำสาขาบัญชี มหาวิทยาลัยศิลปากร
Lecturer, Department of Accountancy, Silpakorn University. tscouser@hotmail.com, 081-8243039

Abstract

The objective of this research was to explore factors affecting the selection of property, plant and equipment revaluation influencing discretionary accruals of listed companies in real estate and construction sector in Stock Exchange of Thailand during the period of 2013 - 2015. Data were collected from 294 samples and analyzed by logistic regression analysis and t-test in order to test the hypothesis. The results revealed that debt and property investment ratios affected the selection of revaluation accounting policies. Furthermore, the research revealed that sample firms selecting property, plant and equipment revaluation had significantly higher discretionary accruals than those firms who applied cost method at 0.05 significant level of statistics.

Keywords : Revaluation, Creative Accounting, Discretionary Accruals

บทนำ

หลักเกณฑ์การวัดมูลค่าที่มีความยืดหยุ่นตามมาตรฐานการบัญชี เปิดโอกาสให้บริษัทสามารถเลือกนโยบายบัญชีที่เหมาะสมกับบริษัทในการแสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินมีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับการวัดมูลค่าสินทรัพย์เกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่สามารถเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ ได้ 2 วิธี คือ วิธีราคาทุน และวิธีการตีราคาใหม่ โดยวิธีราคาทุน หมายถึง มูลค่าที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้นๆ และหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการจัดหา และตระเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งาน โดยภายหลังจากการรับรู้รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์นั้นต้องแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของสินทรัพย์ สำหรับวิธีการตีราคาใหม่ คือ ภายหลังจากการรับรู้รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ หากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์นั้นสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมที่เกิดขึ้นในภายหลัง โดยกิจการจะต้องใช้วิธีการตีราคาใหม่กับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับรายการที่เลือกตี (สภาวิชาชีพบัญชี, 2559)

ผลงานวิจัยในอดีตศึกษาเพียงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันเท่านั้น (ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ, 2547) ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงได้มุ่งเน้นที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ โดยศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน รวมถึงขนาดของกิจการและประเภทของผู้สอบบัญชี ที่ได้จากการนำเสนอข้อมูลในงบการเงิน และศึกษาการเลือกใช้นโยบายการบัญชีว่ามีอิทธิพลต่อการส่งเสริมให้เกิดการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินหรือไม่ เนื่องจากผู้บริหารมีสิทธิเลือกที่จะใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าว ซึ่งผลจากการใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันอาจส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงินที่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ อันได้แก่ อัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน อัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ขนาดของกิจการ อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น และประเภทของผู้สอบบัญชี

2. เพื่อศึกษาถึงการเลือกใช้นโยบายของการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ที่มีผลต่อการตกแต่งตัวเลขในงบการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ในช่วงปี พ .ศ.2556 - 2558 จำนวนทั้งสิ้น 101 บริษัท แบ่งออกเป็นกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 14 บริษัทใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและบริษัท และกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกบริษัท 87 อุปกรณ์ จำนวนโดยรวบรวมข้อมูลงบเงินของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 294 ตัวอย่าง

ในการประมวลผลการวิจัย ในการตรวจสอบข้อมูลในส่วนที่สอง คือ การเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ส่งผลต่อการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยใช้แบบจำลองของ The Modified Jones Model ด้วยการใช้ค่าสถิติ t-test เพื่อวัดค่าของตัวแปรตามเรื่องการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารสำหรับกลุ่มบริษัทที่ตีราคาสินทรัพย์ใหม่กับบริษัทที่ใช้วิธีราคาทุน ดังนี้

1. คำนวนหารายการคงค้างทั้งหมด (Total Accruals) โดยใช้แนวคิด Cash Flow Based Approach

$$TA_{it} = NI_t - CFO_t$$

โดยที่ TA_{it} = รายการคงค้างรวมของบริษัท i ในปีที่ t

NI_t = กำไรสุทธิในปีที่ t

CFO_t = กระแสเงินสดจากการดำเนินงานในปีที่ t

2. นำผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณในข้อ 1. มาวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ $\alpha_1 \alpha_2$ และ α_3 ดังนี้

$$TA_t / A_{t-1} = \alpha_1 (1 / A_{t-1}) + \alpha_2 [(\Delta REV_t - \Delta REC_t) / A_{t-1}] + \alpha_3 (PPE_t / A_{t-1}) + \varepsilon_t$$

โดยที่ TA_t = รายการคงค้างรวมในปีที่ t

A_{t-1} = สินทรัพย์รวม ณ สิ้นงวดของปีที่ t-1

ΔREV_t = การเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการขาย ในปีที่ t กับปีที่ t-1

ΔREC_t = การเปลี่ยนแปลงของลูกหนี้การค้าในปีที่ t กับปีที่ t-1

PPE_t = ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ สิ้นงวดในปีที่ t

ε_t = สัดส่วนของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารต่อรายการคงค้างทั้งหมด

3. นำผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณในข้อ 2. มาคำนวณในแบบจำลองของ The Modified Jones Model ดังนี้

$$NDA_{it} = \alpha_1 (1 / A_{t-1}) + \alpha_2 [(\Delta REV_t - \Delta REC_t) / A_{t-1}] + \alpha_3 (PPE_t / A_{t-1})$$

โดยที่ NDA_{it} = รายการคงค้างที่ไม่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปีที่ t

A_{t-1} = สินทรัพย์รวม ณ สิ้นงวดของปีที่ t-1

ΔREV_t = การเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการขายในปีที่ t กับปีที่ t-1

ΔREC_t = การเปลี่ยนแปลงของลูกหนี้การค้าในปีที่ t กับปีที่ t-1

PPE_t = ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ สิ้นงวดในปีที่ t

$\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ = ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการข้อ 2.

4. นำผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณในข้อ 3. มาคำนวณรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accurals) ดังนี้

$$DA_{it} = TA_t / A_{t-1} - NDA_{it}$$

โดยที่ DA_{it} = รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปีที่ t

TA_t = รายการคงค้างรวมในปีที่ t

A_{t-1} = สินทรัพย์รวม ณ สิ้นงวดของปีที่ t-1

NDA_{it} = รายการคงค้างที่ไม่ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปีที่ t

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ในช่วงเวลาที่ทดสอบ 255 .ศ.พ) ปี 36255 - 8 (มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ตัวอย่าง แบ่งเป็นบริษัทที่เลือกใช้ 294 นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน ตัวอย่าง คิด 34 11.6 เป็นร้อยละ ส่วนบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 88.4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 260 ผลการวิจัยพบว่า

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติค

ตัวแปร	B	Wald	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
					Lower	Upper
LEV	-0.117	11.873	**0.001***	0.894	0.544	12.51
PPTY	1.584	9.654	**0.002***	12.264	5.195	780.54
ΔCFO	-1.345	0.125	0.752	0.834	0.178	24.252
SIZE	0.548	2.000	0.124	0.185	0.354	1.892
ΔEQUITY	-0.825	0.789	0.125	0.245	0.155	39.00
AUDIT	-1.582	1.025	0.154	0.051	0.001	1.585
Constant	0.852	0.136	0.589	2.125		

* ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

โดยที่

P_0 = บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาทุน

P_1 = บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาที่ตีใหม่

จากตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง ตัว กับตัวแปรตามคือ โอกาสที่จะเกิด 6 เหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ตัวแปร คือ ตัวแปรอัตราส่วน 2 มีจำนวน 0.05 แสดงสภาพหนี้สิน(LEV) และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร)PPTYสำหรับ (อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน Δ) CFO(ขนาดของกิจการ)SIZE) อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น Δ)EQUITYและ (ประเภทของผู้สอบบัญชี (AUDIT(ไม่มีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พบว่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ แต่อย่างใด 0.05

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติค)B) และค่า Exp(B) ของตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าค่าสถิติทั้งสองจะช่วยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระได้ โดยตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (LEV) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เนื่องจากค่า B^1 ของตัวแปร LEV มีค่าเท่ากับ 0.117- ซึ่งมีค่าลบ และมีค่า Exp(B) หรือค่า e^{bi} เท่ากับ 0.894 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า สามารถอธิบายได้ว่า 1 ถ้าเพิ่มตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน(LEV) ขึ้น หน่วย โดยควบคุมตัวแปรพยากรณ์ที่เหลือจะทำให้ 1Odds

ratio ลดลง ซึ่งแสดงว่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จะลดลง

และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร)PPTYมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ (โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เนื่องจาก ค่าB^2 ของตัวแปร PPTY มีค่าเท่ากับ 1.584 ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีค่า Exp(B) หรือค่า e^{bi} เท่ากับ 12.264 ซึ่งมีค่ามากกว่า สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าเพิ่มตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร 1 (PPTY) ขึ้น หน่วย โดยควบคุมตัวแปรพยากรณ์ที่เหลือจะทำให้ 1Odds ratio เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่าโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่จะเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มากที่สุดคืออัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร เนื่องจากมีค่า Exp (B) เท่ากับ 12.264 ซึ่งมีค่ามากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ รองลงมาคือ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน)LEV) เนื่องจากมีค่า Exp (B) เท่ากับ 0.894

ตาราง 2 แสดงค่าสถิติ Independent Samples t-test สำหรับการตกแต่งตัวเลขทางการบัญชีผ่านรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร

Variables	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		
	F	Sig.	t	df	Sig.
DA: Equal variances Assumed	0.175	0.754	-0.187	292	0.894

*หมายถึงตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ความแปรปรวนในช่อง Sig. (Levene's Test for Equality of Variances) มีค่าเท่ากับ 0.754 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ กลุ่มนี้ไม่ 2 แสดงให้เห็นว่าค่าความแปรปรวนของประชากร 0.05 แตกต่าง ดังนั้น ค่าSig. จะเท่ากับ 0.894 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ จึงยอมรับ 0.05H_0 และ ปฏิเสธ H_1 คือ ค่าเฉลี่ยรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในช่วงเวลาที่ทำการทดสอบของบริษัทที่เลือกใช้นโยบายบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ไม่แตกต่างกับบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วดังนั้น จึงสามารถสรุปได้า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร)Discretionary Accruals) ในการตกแต่งกำไร ไม่แตกต่าง กับบริษัทที่ใช้วิธีราคาทุนในการวัดมูลค่า และหากพิจารณาค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร)Mean Discretionary Accruals) จะพบว่า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการ

ตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารใกล้เคียงกับบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งเท่ากับ 0.0549 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีแนวโน้มในการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารไม่แตกต่างกับบริษัทที่ไม่เลือกนโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ตาราง 3 แสดงค่าสถิติ Independent Samples t-test สำหรับการตกแต่งตัวเลขทางการบัญชีผ่านรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร สำหรับข้อมูลจำนวน ตัวอย่าง 68

Variables	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means		
	F	Sig.	t	df	Sig.
DA: Equal variances Assumed	0.652	0.548	-3.125	66	**0.031***

*หมายถึงตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Independent Sample t-test ในครั้งแรก โดยผลทดสอบที่ได้มีค่าความแปรปรวนในช่อง Sig. (Levene's Test for Equality of Variances) มีค่าเท่ากับ 0.548 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ าค่าความแปรปรวนของแสดงให้เห็นว่ 0.05 กลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ค่า 2 ประชากรSig. จะเท่ากับ จึงปฏิเสธ 0.05 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.049 H_0 และยอมรับ H_1 คือ ค่าเฉลี่ยรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในช่วงเวลาที่ทำการทดสอบ จำนวนของบริษัทที่เลือกใช้นโยบายบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตัวอย่าง 68 แตกต่าง กับบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่ 0.05 ราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร)Discretionary Accruals) ในการตกแต่งกำไร แตกต่าง กับบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และหากพิจารณาค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร)Mean Discretionary Accruals) จะพบว่า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารมากกว่า บริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีแนวโน้มในการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารมากกว่าบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สรุปผลและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง หลังจากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติคแล้ว สามารถสรุปผลการวิจัย ในภาพรวมได้ว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามคือ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรอัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน และ 2 มีจำนวน 0.05 ตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร ส่วนตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ตัวแปรขนาดของกิจการ ตัวแปรอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น และตัวแปรประเภทของผู้สอบบัญชี พบว่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ แต่อย่างใด 0.05

โดยผลที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติคในครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนโยบายการบัญชีในการประเมินราคา (2547) สินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน คือ ตัวแปรอัตราส่วนสภาพหนี้สิน และตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดินและอาคาร ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดินอาคารและอุปกรณ์ โดยผลงานวิจัยในครั้งนี้พบว่า จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอัตราส่วนการลงทุนในที่ดิน และอาคารมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดินอาคารและอุปกรณ์สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ ส่วนตัวแปร (2547) วนสภาพหนี้สินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ในการเลือกใช้นโยบายอัตราส่การบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น นั่นอาจเป็นเพราะบริษัทกลุ่มที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดินอาคารและอุปกรณ์ที่นำมาทำการทดสอบนั้น อัตราส่วนสภาพหนี้สินไม่ใช่เป็นองค์ประกอบหลักในการที่จะตัดสินใจในการเลือกตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดินอาคารและอุปกรณ์

สำหรับการวิเคราะห์ค่าทางสถิติของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร)Discretionary Accruals) ที่มีต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีเกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ คือ วิธีราคาทุน และวิธีการตีราคาใหม่ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่รและอุปกรณ์ โดยเปรียบเทียบนโยบายเรื่อง ที่ดิน อาคา 16 วิธี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บริษัทที่เลือกใช้ 2 บัญชีในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายหลังการรับรู้รายการทั้งนโยบายบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการตกแต่งกำไรไม่แตกต่างกันกับบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ แสดงให้เห็นว่าบริษัท 0.05ผู้ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เลือกใช้นโยบายบัญชีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ในช่วงปี 2556255 - 8 มีแนวโน้มในการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารไม่แตกต่างกับบริษัทที่ไม่เลือกนโยบายการบัญชีด้วยวิธีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์การประเมินการทดสอบเพิ่มเติม การวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในส่วนของกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ให้เหลือเท่ากับจำนวนกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คือจำนวน 68 ตัวอย่าง โดยคัดเลือกจากกลุ่มบริษัทที่ไม่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จากมูลค่าสินทรัพย์รวมที่มีขนาดใกล้เคียงกับกลุ่มบริษัทที่เลือกใช้นโยบายการบัญชีในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร โดยเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายหลังการรับรู้รายการทั้ง เรื่อง ที่ดิน 16 วิธี ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 อาคารและอุปกรณ์ นั้น พบว่ามีความยืดหยุ่นเอื้ออำนวยให้กับบริษัทในการใช้รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารเพื่อทำการตกแต่งกำไรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ 0.05 รื่องการตกแต่งตัวเลขทางการบที่ได้ศึกษาเ (2547) วันเพ็ญ วาดเขียนัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี โดยผลการศึกษาทำให้เห็นว่า การ 2545 - 2537 ยชน์สูงสุดต่อตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่บริษัทส่วนใหญ่มักเลือกวิธีการบัญชีที่ก่อให้เกิดประโธุรกิจ ซึ่งอาศัยความยืดหยุ่นของมาตรฐานการบัญชีที่เปิดโอกาสให้เลือกปฏิบัติมาทำการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับบริษัทตนเอง โดยผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมที่สูง ณ ปีก่อนตีราคาสินทรัพย์ใหม่ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของติรนันท์ รุ่งสว่าง (2558)

Reference

Federation of Accounting Profession. (2016). “mātrathān kān banchī chabap thī siphok rūang thīdin ʻ ākhān læ ʻ uppakoṇ (prapprung 2559)” [Thai Accounting Standard No.16 – Property, Plant and Equipment (Revised 2016)].

Roongsawang T. (2015). “patčhai thī song phon toṛ kānlūak rūpbæp kān toktæng tūalēk thāng banchī khoṇng boṛisat čhotthabīan nai Talāt Laksap hæng Prathēt”. [Thai Factors Affecting the Selection of Creative Accounting Type of the Listed Companies in The Stock Exchange of Thailand]. Journal of Information 14,2 (July – December) : 107-118.

Tantiseth N. (2004). “kānsuksā patčhai thī mī phon toṛ kānlūak nayobāi kān banchī nai kānpramœn rākhā sinsap praphēt thīdin ʻākhān læ ʻuppakoṇ mai : koṛanī suksā boṛisat nai Talāt Laksap hæng Prathēt Thai”. [Factors effecting accounting choice, revaluation of property, plant and equipment]. Thesis. Department of Accountancy, Chulalongkorn University.

Wadkian W. (2004). “kān toktæng tūalēk thāng banchī doi kān tī rākhā sinsap phœm : lakthān choeng prachak chāk boṛisat čhotthabīan nai Talāt Laksap hæng Prathēt Thai”. [Accounting manipulation by asset revaluation : Evidence from stock exchange of Thailand]. Thesis. Department of Accountancy, Burapha University.